

STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Faktaark om differentieret undervisning

Udvalgte resultater fra Grundskolepanelet

Differentieret undervisning er én af vejene til at skabe et inkluderende læringsmiljø. Differentieret undervisning er dog et princip, der retter sig mod hele klassen. Siden folkeskoleloven af 1993 har princippet om undervisningsdifferentiering været centralt for undervisningen i grundskolen. Undervisningsdifferentiering betyder, at undervisningen møder eleverne der, hvor de er, og tager udgangspunkt i deres forskellige forudsætninger og potentialer. I dette faktaark rettes fokus mod udvalgte greb til at differentiere undervisningen. Faktaarket om undervisningsdifferentiering er ét af i alt fire faktaark om inkluderende læringsmiljøer.

Hovedresultater

- **76 procent** af lærerne svarer, at de mindst ugentligt varierer arbejdsformer for at tilgodese elevernes forskellige forudsætninger. Hyppigst anvendte greb til undervisningsdifferentiering er stilladsering af opgaver.
- **67 procent** af eleverne i folkeskolen, og **73 procent** af eleverne på de frie grundskoler er enige eller meget enige i, at læreren forklarer opgaver, så de forstår dem.
- **78 procent** af lærerne rapporterer, at de, hver gang der er undervisning eller ugentligt, giver eleverne opgaver af forskellig sværhedsgrad tilpasset elevernes faglige niveau.
- Omkring **40 procent** af lærerne anvender aldrig eller kun sjældent test eller andre evalueringsmetoder til at afdække den enkelte elevs faglige niveau.

I folkeskolelovens § 18, stk. 1, står der:

"Undervisningens tilrettelæggelse, herunder valg af undervisnings- og arbejdsformer, metoder, undervisningsmidler og stofudvælgelse, skal i alle fag leve op til folkeskolens formål, mål for fag samt emner og varieres, så den svarer til den enkelte elevs behov og forudsætninger".

Om Grundskolepanelet

Grundskolepanelet er en spørgeskemaundersøgelse, som gennemføres hvert andet år blandt et fast panel af grundskoler. Panelet består af ledere, lærere, pædagoger (kun folkeskole) og elever fra 4., 6. og 8. klasse fra udvalgte folkeskoler og frie grundskoler. Gennem undersøgelseerne giver deltagerne til sammen et indblik i elevernes skoledag og i skolernes arbejde med at sikre kvalitet i undervisningen. Grundskolepanelet er dermed en vigtig kilde til viden om nogle af de mest centrale temaer i grundskolen og belyser, hvordan den danske grundskole udvikler sig. I 2024 blev Grundskolepanelet gennemført for første gang med deltagelse fra 180 folkeskoler og 57 frie grundskoler. Svarprocenterne var henholdsvis 46 procent for pædagogerne, 69 procent for lærerne, 83 procent for lederne og 64 procent for eleverne. Styrelsen for It og Læring har været ansvarlig for indsamling af data.

Elementer til at skabe differentieret undervisning

Lærerne benytter sig af forskellige differentieringsgreb

I Grundskolepanelet er der spurgt ind til udvalgte aspekter af undervisningsdifferentiering. **76 procent** af lærerne fortæller, at de mindst ugentligt varierer arbejdsformerne for at tilgodese forskellige elevers læringsbehov i klassen. En tredjedel af lærerne fortæller, at de hver gang der er undervisning, differentierer ved at give opgaver af forskellige sværhedsgrader og endnu flere (**52 procent**) svarer, at de giver eleverne forskellig støtte/stilladsering af opgaver de skal løse hver gang de underviser. Det peger på, at lærerne ofte benytter flere af de metodiske greb til differentiering.

Væsentlige elementer i undervisningsdifferentiering

- Læreren tager udgangspunkt i elevernes forudsætninger i tilrettelæggelsen og gennemførelsen af undervisningen.
- Læreren forklarer fagligt stof, giver feedback, støtter og motiverer eleverne på forskellige måder, der passer til elevernes forudsætninger.

Grundskolepanelets spørgsmål til lærerne om udvalgte aspekter af undervisningsdifferentiering:

Hvor ofte gør du følgende i klassen?

- Giver eleverne opgaver af forskellige sværhedsgrader tilpasset deres faglige niveau.
- Giver eleverne forskellig støtte/stilladsering af opgaver, de skal løse.
- Giver mulighed for, at eleverne kan løse opgaverne på individuelle måder.
- Anvender test eller andre evalueringsmetoder til at afdække hver enkelt elevs faglige niveau.
- Varierer arbejdsformer for at tilgodese forskellige elevers læringsbehov i klassen.

33 pct.

Giver eleverne opgaver af forskellige sværhedsgrader tilpasset deres faglige niveau hver gang der er undervisning

48 pct.

Anvender test eller andre evalueringsmetoder til at afdække hver enkelt elevs faglige niveau en gang om måneden

48 pct.

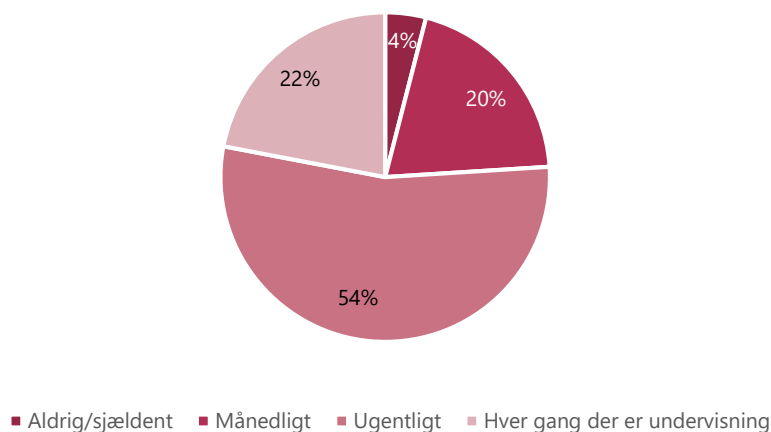
Giver altid eleverne mulighed for at løse opgaverne på individuelle måder

Lærerne varierer arbejdsformerne for at tilgodese forskellige elevers behov

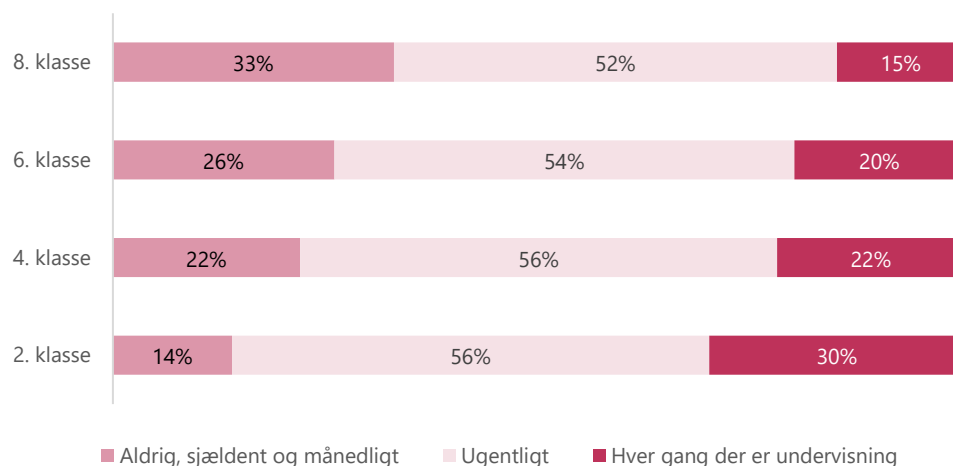
Eleverne har forskellige læringsbehov og ved at variere arbejdsformerne, kan læreren tage højde for elevernes forskellige forudsætninger. Fx kan nogle elever arbejde abstrakt med begrebet rumfang, mens andre elever med fordel kan gives fysiske redskaber i form af æsker eller kasser i arbejdet med det samme emne. Der ses her ingen forskel af betydning mellem frie grundskoler og folkeskoler. **76 procent** af lærerne fortæller, at de hver gang de underviser eller ugentligt varierer arbejdsformer for at tilgodese forskellige elevers læringsbehov. **En fjerdedel** oplyser, at de aldrig/sjældent eller månedligt benytter dette element til differentiering.

Figur 1: Lærernes brug af varierende arbejdsformer

Anm.: 1.922 dansk- og matematiklærere, på både folkeskoler og frie grundskoler, har besvaret spørgsmålet: "Hvor ofte gør du følgende i klassen – varierer arbejdsformer for at tilgodese forskellige elevers læringsbehov i klassen?".
Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

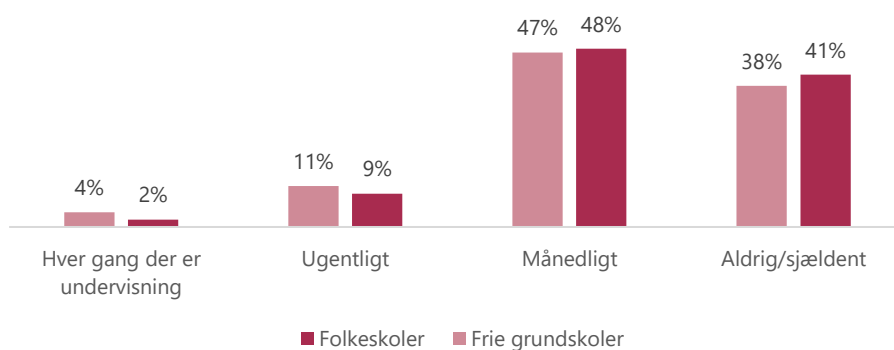
Variation af arbejdsformerne ses lidt hyppigere hos dansklærerne end hos matematiklærerne, men forskellene er meget små og udgør blot **2 til 4 procentpoint**. Lærerne på de lavere klassetrin varierer hyppigere arbejdsformerne end lærerne på de højere klassetrin. Blandt lærerne i 2. klasse oplyser **30 procent** af lærerne, at de varierer arbejdsformerne hver gang de underviser, mens det tilsvarende tal for lærerne i 8. klasse er **15 procent**.

Figur 2: Lærere, der varierer arbejdsformer fordelt på klassetrin

Anm.: 1.922 dansk- og matematiklærere, på både folkeskoler og frie grundskoler, har besvaret spørgsmålet: "Hvor ofte gør du følgende i klassen - varierer arbejdsformer for at tilgodese forskellige elevers læringsbehov i klassen?". Kategorierne "aldrig/sjældent" og "månedligt" er lagt sammen.
Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

En større andel af lærerne anvender sjældent test eller andre evalueringsmetoder

En måde at afdække den enkelte elevs faglige niveau for at kunne tilpasse undervisningen er gennem test eller andre evalueringsformer. Blandt lærerne i folkeskolen anvender **41 procent** aldrig eller sjældent test eller andre evalueringsmetoder til at afdække hver enkelt elevs faglige niveau. På de frie grundskoler gælder det **38 procent** af lærerne. Flere lærere oplyser, at de månedligt anvender test eller andre evalueringsmetoder. Det gælder for **48 procent** og **47 procent** af lærerne i hhv. folkeskolen og på de frie grundskoler. Få lærere benytter sig af test og evaluering ugentligt eller hyppigere.

Figur 3: Anvendelse af test eller evalueringsmetoder fordelt på skoletype

Anm.: 1.915 dansk- og matematiklærere, på både folkeskoler og frie grundskoler, har besvaret spørgsmålet: "Hvor ofte gør du følgende i klassen - anvender test eller andre evalueringsmetoder til at afdække hver enkelt elevs faglige behov?".

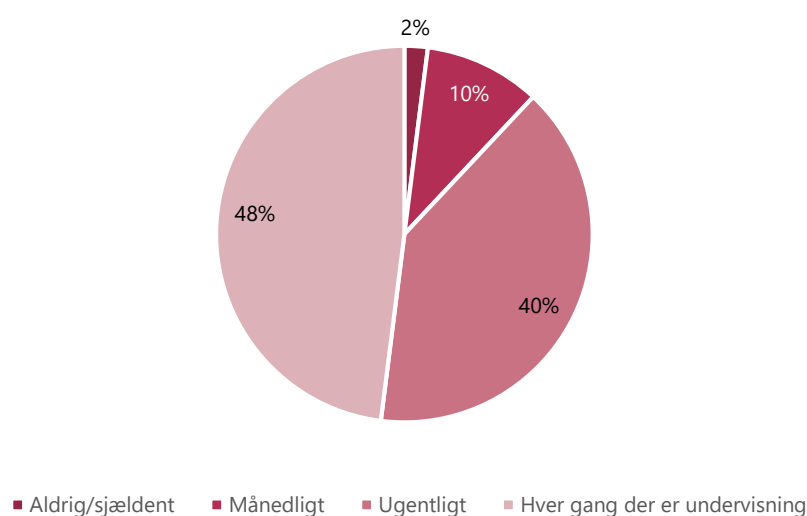
Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Lærerne giver mulighed for at løse opgaverne på individuelle måder

Lærerne giver i vid udstrækning eleverne mulighed for at løse opgaverne på deres egen måde. Der ses her ikke nogen forskelle af betydning mellem lærere på de frie grundskoler og lærerne i folkeskolen. **48 procent** af lærerne fortæller, at de hver gang der er undervisning giver eleverne mulighed for at løse opgaverne på individuelle måder. **40 procent** gør det ugentligt. **2 procent** giver aldrig eller sjældent eleverne denne mulighed.

Figur 4: Muligheder for individuel opgaveløsning

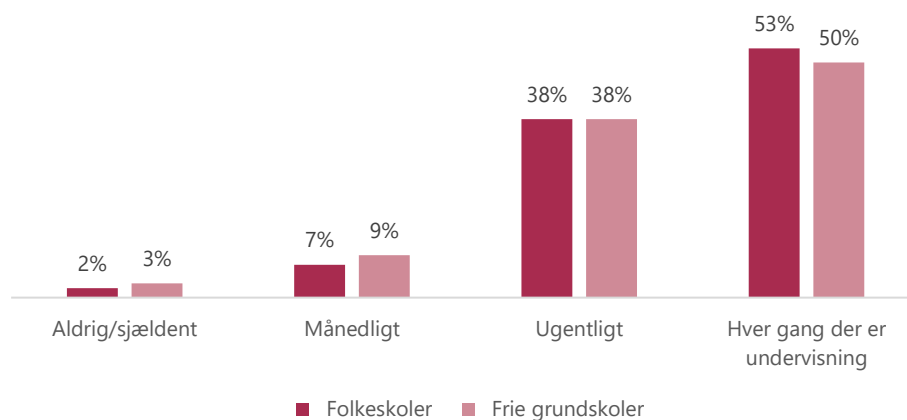
Anm.: 1.924 dansk- og matematiklærere, på både folkeskoler og frie grundskoler, har besvaret spørgsmålet: "Hvor ofte gør du følgende i klassen giver mulighed for at eleverne kan løse opgaverne på individuelle måder?".

Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Lærerne stilladserer ofte opgaverne for eleverne

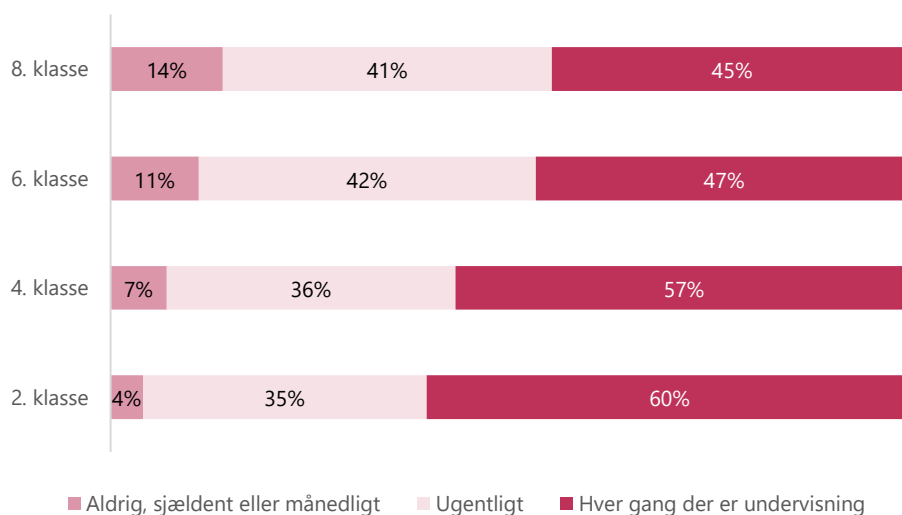
Et væsentligt element i at differentiere undervisningen er at eksemplificere og instruere eleverne på en måde, der støtter deres overblik og tydeliggør, hvordan en opgave skal gribes an. Lærerne er blevet spurgt, hvor ofte de giver eleverne forskellig støtte/stilladsering af opgaver, de skal løse. Omtrent halvdelen af lærerne i både folkeskolen og de frie grundskoler støtter og stilladserer opgaver (**53 procent** og **50 procent**) hver gang, der er undervisning. Der ses ingen nævneværdige forskelle mellem lærerne i folkeskolen og de frie grundskoler.

Figur 5: Støtte/stilladsering af opgaver fordelt på skoletype

Anm.: 1.928 dansk- og matematiklærere, på både folkeskoler og frie grundskoler, har besvaret spørgsmålet: "Hvor ofte gør du følgende i klassen - giver eleverne forskellig støtte/stilladsering af opgaver, de skal løse?".

Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Der ses kun små forskelle mellem dansk- og matematiklærerne, når det kommer til stilladsering af opgaver. Til gengæld ses et tydeligt fald i graden af stilladsering efterhånden, som eleverne bliver ældre. I 2. klasse stilladserer **60 procent** af lærerne hver gang de underviser. I 8. klasse er andelen af lærere, der stilladserer opgaver hver gang de underviser faldet til **45 procent**.

Figur 6: Støtte/stilladsering af opgaver fordelt på klassetrin

Anm.: 1.928 dansk- og matematiklærere, på både folkeskoler og frie grundskoler, har besvaret spørgsmålet: "Hvor ofte gør du følgende i klassen - giver eleverne forskellig støtte/stilladsering af opgaver, de skal løse?". Kategorierne "aldrig/sjældent" og "månedligt" er lagt sammen.

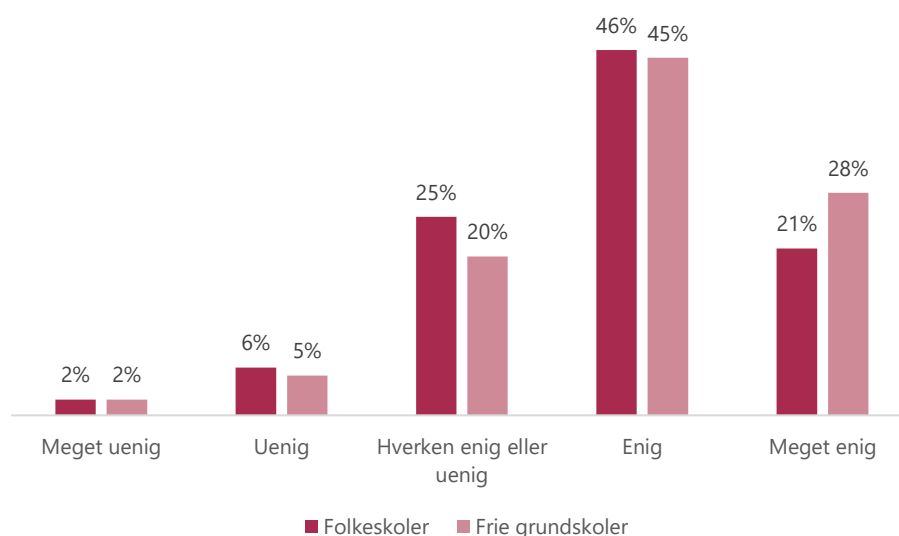
Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Eleverne oplever, at lærerne forklarer opgaver, så eleverne forstår dem

67 procent af eleverne i folkeskoler og **73 procent** af eleverne i de frie grundskoler svarer, at de er enige eller meget enige i, at læreren forklarer opgaver, så de forstår dem. Lidt under en tredjedel af eleverne oplever på den måde ikke at få forklaret opgaver på en måde, hvor det er tydeligt, hvordan opgaver skal gribes an. Kun få elever er uenige eller meget uenige i, at læreren forklarer opgaver, så de forstår dem. Det gælder for **8 procent** af eleverne i folkeskolen og **7 procent** af eleverne på de frie grundskoler.

Figur 7: Elevernes vurdering af, om lærerne forklarer opgaver, så de forstår dem

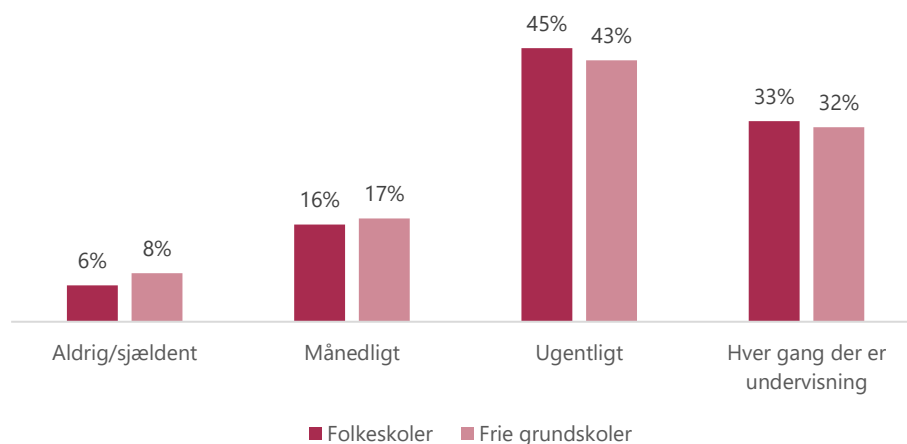
Anm.: 17.835 elever i 4., 6. og 8. klasse, på både folkeskoler og frie grundskoler, har besvaret spørgsmålet: "Min dansk/matematiklærer forklarer opgaver, så jeg forstår dem?".

Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Lærerne giver ofte eleverne opgaver af forskellig sværhedsgrad

78 procent af lærerne rapporterer, at de hver gang der er undervisning eller ugentligt giver eleverne opgaver af forskellig sværhedsgrad. Få lærere (**6 procent**) oplyser, at de sjældent giver eleverne opgaver tilpasset elevernes faglige niveau. Der ses kun små forskelle mellem lærerne i folkeskoler og de frie grundskoler.

Figur 8: Lærerne giver eleverne opgaver af forskellige sværhedsgrader tilpasset deres faglige niveau

Anm.: 1.909 dansk- og matematiklærere, på både folkeskoler og frie grundskoler, har besvaret spørgsmålet: "Hvor ofte gør du følgende i klassen - giver eleverne opgaver af forskellige sværhedsgrader tilpasset deres faglige niveau?".
Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Lærerne i de yngste klasser giver hyppigere eleverne opgaver af forskellig sværhedsgrad. **44 procent** af lærerne i 2. klasse bruger denne differentieringsform hver gang de underviser, mens det kun gør sig gældende for **29 procent** af lærerne i 6. klasse og **23 procent** af lærerne i 8. klasse.

Dansklærerne er mere tilbøjelige til at opgavedifferentiere end matematiklærerne. **36 procent** af dansklærerne opgavedifferentierer hver gang de underviser, og det samme gør sig gældende for **29 procent** af matematiklærerne. Blandt de lærere, der fortæller de opgavedifferentierer ugentligt, er tallene for de to faggrupper dog stort set ens.

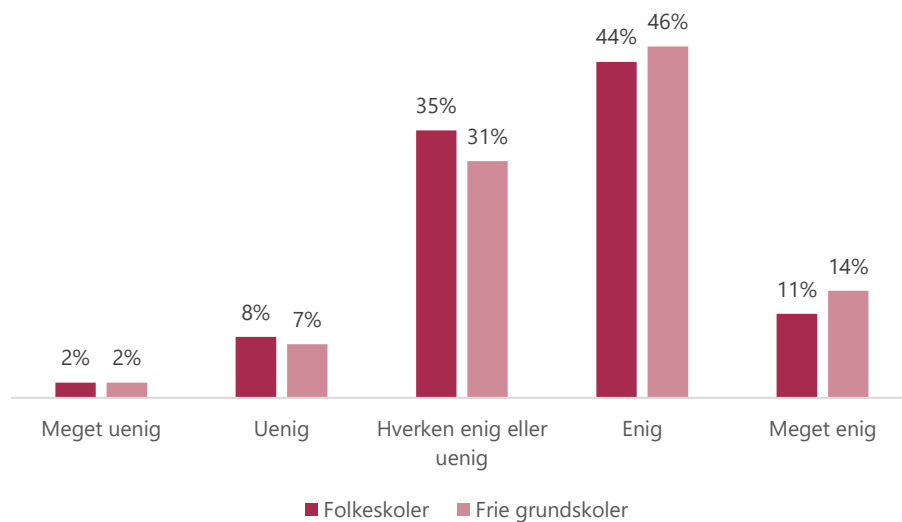
Eleverne oplever i overvejende grad at blive mødt af opgaver af passende sværhedsgrad

Lidt over halvdelen af de adspurgte elever (**56 procent**) er enige eller meget enige i, at lærerne giver dem opgaver, som hverken er for nemme eller for svære.

Der ses kun små forskelle mellem eleverne på de frie grundskoler og folkeskoleeleverne, hvor eleverne på de frie grundskoler i lidt højere grad oplever at blive mødt af opgaver, der passer i sværhedsgrad end eleverne i folkeskolen. Det er på trods af, at lærerne i folkeskolen er mere tilbøjelige til at svare, at de tilpasser opgavernes sværhedsgrad til elevernes faglige niveau.

Figur 9: Elevernes vurdering af, om lærerne giver dem opgaver, der hverken er for svære eller for nemme

Anm.: 16.404 elever i 4., 6. og 8. klasse, på både folkeskoler og frie grundskoler, har besvaret spørgsmålet: "Min dansk/matematiklærer giver mig opgaver, der hverken er for svære eller for nemme?".

Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Om faktaarket

Afrapporteringen af resultater fra Grundskolepanelet sker i form af faktaark. Der vil for hvert tema udkomme ét eller flere faktaark, der til sammen afrapporterer på de fire temaer for Grundskolepanelet. I faktaarkene præsenteres en række udvalgte resultater. Formålet med faktaarkene er at præsentere panelets resultater i en nuanceret og let tilgængelig form.

Da faktaarkene indeholder udvalgte resultater indgår også et bilag for hvert faktaark, hvor alle resultater for faktaarket er afrapporteret. Ligeledes findes der i bilaget også antal svar herunder også antal 'ved ikke' besvarelser samt opdeling af resultater på skoletype. Bilaget giver derfor det fulde billede af undersøgelsen.

Der kan læses mere om baggrunden for temaer og Grundskolepanelets design samt dataindsamling i rammenotat for Grundskolepanelet, der kan findes [her](#) på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside.